

Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Кафедра теорії та історії педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«___» _____ 2021 р.

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ/ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ
ПРАКТИКИ**
для студентів

спеціальності 017 Фізична культура і спорт
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 017.00.01 Фізичне виховання

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 2140/21
«___» _____ 2021 р.

Київ – 2021

Розробники:

Леонтєва Інна Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та історії педагогіки Педагогічного інституту імені Бориса Грінченка

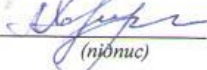
Михалюк Алла Михайлівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та історії педагогіки Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі:

Сакалюк Олена Петрівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії та історії педагогіки Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри теорії та історії педагогіки

Протокол від 30.08.2021 № 1

Завідувач кафедри (Людмила ХОРУЖА)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми освітньої програми 017.00.01 Фізичне виховання

«7» вересня 2020 р.

Гарант освітньо-професійної програми (Лілія ЯСЬКО)

Робочу програму перевірено

« » 20 р.

Заступник директора (Марина МАШОВЕЦЬ)
(підпис)

Пролонговано

на 20 /20 , « » 20 , протокол №
(підпис) (ПП)

на 20 /20 , « » 20 , протокол №
(підпис) (ПП)

на 20 /20 , « » 20 , протокол №
(підпис) (ПП)

на 20 /20 , « » 20 , протокол №

1. Опис практики

Найменування показників	Характеристика практики за формами навчання	
	Денна	Заочна
<i>Навчальна (психолого-педагогічна) практика</i>		
Вид практики	Обов'язкова	
Загальний обсяг кредитів/годин	3/90	
Курс	2	-
Семестр	4	-
Кількість змістовних компонентів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	3	3
Обсяг годин	90	90
Тривалість (у тижнях)	2	2
Форма семестрового контролю	Залік	-
<i>Педагогічна компонента:</i>		
Курс	2	2
Семестр	4	4
Обсяг кредитів	1,5	-
Обсяг годин, в тому числі:	45	-
Тривалість (у тижнях)	1	0
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета та завдання практики

Мета практики: здійснити підготовку компетентного конкурентоспроможного фахівця у сфері фізичної культури і спорту, здатного самостійно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми із застосуванням засобів фізичного виховання і спортивної підготовки з широким доступом до працевлаштування.

Завдання практики:

- розвиток стійкого інтересу до майбутньої професії;
- розвиток потреби у самовираженні студентів у освітньому процесі;
- розвиток у студентів здатності до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності, креативності, любові до дітей;
- поглиблення, систематизація і збагачення професійних знань студентів;
- розвиток у студентів здатності розв'язувати різноманітні освітні та науково-методичні завдання з урахуванням вікових та індивідуально-типологічних особливостей школярів;
- розвиток педагогічної спостережливості та педагогічного такту;
- розвиток здатності до вивчення і узагальнення позитивного педагогічного досвіду вчителя.

Загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ЗК1 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4 Здатність працювати в команді.

ЗК5 Здатність планувати та управляти часом.

ЗК6 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК9 Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК10 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК12 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК10 Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.

ФК14 Здатність до безперервного професійного розвитку.

3. Бази практики.

Базами практики визначено заклади загальної середньої освіти м. Києва. За умови впровадження карантину практика здійснюватиметься в дистанційній формі. Відповідно до Наказу ректора Київського університету імені Бориса Грінченка від 26.03.2020 №203 «Про план заходів для організації освітнього процесу у зв'язку з продовженням карантину» та до Положення про проведення практики студентів Київського університету імені Бориса Грінченка, введеного в дію наказом від 21.12.2018 року № 828 та з метою закріплення теоретичних знань, які були отримані в процесі навчання, формування професійного вміння приймати самостійні рішення в певних виробничих умовах, оволодіння сучасними методами, формами організації знаряддям праці в галузі майбутньої спеціальності, скоригувати завдання з урахуванням дистанційного формату проходження практики в бік збільшення завдань на розроблення діагностичного інструментарію, дидактичних матеріалів, створення відео-уроків, дистанційних уроків/занять, аналіз теле- та відео- уроків, які проводить МОН України та/або викладені у соціальних мережах тощо.

4. План (порядок проходження) практики

Внаслідок опанування змісту навчальної (психолого-педагогічної) практики у студентів формуються такі навчальні та фахові (навчальні, предметні) компетентності:

Програмні результати навчання:

ПРН2 Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.

ПРН3 Уміти обробляти дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

ПРН4 Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.

ПРН17 Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.

ПРН21 Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

5. Зміст (завдання) практики

1. Проаналізувати за схемою 5 уроків фізкультури з 1-11 класи.
2. Підготувати есе на тему: «Сучасний урок фізкультури».
3. Підготувати інфографіку на тему «Куди прямує школа: головні тренди в освіті».
4. Підготувати мультимедійну презентацію за підсумками практики.

Студент-практикант зобов'язаний:

- Взяти участь в установчій конференції та звіті з практики.
- Своєчасно та якісно виконувати всі види завдань, які передбачені програмою практики і відповідними інструкціями.
- Організувати власну діяльність відповідно до нормативно-правових вимог, що регламентують освітній процес ЗВО.
- Своєчасно здати звітну документацію керівникові практики.

Студент-практикант має право:

- Отримувати консультації стосовно практики від керівника кафедри теорії та історії педагогіки.
- Вносити пропозиції щодо вдосконалення напрямів підготовки студентів до практики, її організації та проведення.

Керівники психолого-педагогічної практики:

- Координують діяльність студентів, беруть участь в установчій та звітній конференціях, здійснюють консультативну роботу, перевіряють документацію, оцінюють результати практики.

6. Контроль навчальних досягнень

Після закінчення практики студенти повинні підготувати такі звітні матеріали:

- **Щоденник педагогічних спостережень.** У щоденнику студент фіксує результати спостережень, аналізує їх, висвітлює зміст своєї роботи (Додаток А).
- **Спостереження та аналіз 5 уроків фізкультури з 1-11 класи** (Додаток Б).
- **Есе на тему «Сучасний урок фізкультури»;**
- **Інфографіка на тему «Куди прямує школа: головні тренди в освіті»;**
- **Мультимедійна презентація за підсумками практики (PowerPoint).**

Оцінювання результатів проходження практики студентом здійснюється за стобальною шкалою (таблиця 1) відповідно до критеріїв оцінювання виконаних робіт (таблиця 2).

Таблиця 1

Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів	Рейтингова оцінка
Відмінно	100 – 90	A
Дуже добре	82 – 89	B
Добре	75 – 81	C
Задовільно	69 – 74	D
Достатньо	60 – 68	E
Незадовільно (з можливістю повторного складання)	35 – 59	Fx
Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	1-34	F

Таблиця 2

Критерії оцінювання практики

Види робіт студента	Кількість балів
1. Щоденник педагогічних спостережень	0-20
2. Спостереження та аналіз 5 відео-уроків	0-30
3. Есе на тему «Сучасний урок фізкультури»	0-20
4. Інфографіка «Куди прямує школа: головні тренди в освіті»	0-20
5. Мультимедійна презентація за підсумками практики	0-10
Усього (максимальна кількість балів)	100

**Рекомендації щодо оформлення щоденника
студента-практиканта**

У щоденнику студенти фіксують свої психолого-педагогічні спостереження за окремими учнями та колективом класу, свої зауваження та оцінку відео-уроків, зауваження вчителів.

Шаблон оформлення титульної сторінки

ЩОДЕННИК НАВЧАЛЬНОЇ / ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Студента-практиканта (ПІБ) _____
 Назва структурного підрозділу (назва інституту) _____
 Спеціальність _____
 Курс _____ Група _____
 Керівник від кафедри теорії та історії педагогіки _____
 Термін проходження практики _____

СХЕМА СПОСТЕРЕЖЕННЯ ТА АНАЛІЗУ ВІДЕО- УРОКУ

Загальні відомості про урок

Дата _____ Предмет _____ Клас _____
 Тема уроку _____
 Мета уроку: навчальна _____
 виховна _____
 розвивальна _____
 Тип уроку _____

ХІД ТА ЗМІСТ УРОКУ

	ХАРАКТЕРИСТИКА
Початок уроку	своєчасний початок уроку, наявність організаційного моменту, налаштування учнів на роботу, організація уваги і готовності учнів до роботи, наявність необхідного спортивного обладнання, спортивної форми
Санітарно-гігієнічні умови проведення уроку	дотримання гігієнічних вимог (повітряного, теплового, світлового режимів тощо), чистоти зали, спортивного майданчику.
Дотримання загальнопедагогічних вимог щодо уроку:	дидактичних, виховних, розвивальних, психолого-фізіологічних, дотримання вимог безпеки.
Тип уроку	оволодіння новими видами фізичних вправ, ігор; урок-залік із фізичної підготовки (відповідно до нормативів); урок виконання вправ, тренування
Зміст уроку, завдання уроку	Наявність (відсутність) план-конспекту уроку; відповідність теми уроку навчальній програмі; оздоровчим завданням уроку; наявність чіткого, логічного плану уроку; зв'язок уроку з життям і досвідом учнів; доцільний відбір навчального матеріалу

Використання різноманітних методів та прийомів навчання	(за джерелом знань (словесні, наочні, практичні), за рівнем самостійної навчальної діяльності (проблемний виклад, проблемні ситуації, дослідницький метод).
Продуктивність та різноманітність видів навчально-пізнавальної діяльності учнів	(індивідуальної, парної, групової, колективної тощо).
Раціональність та ефективність засобів навчання	(слово вчителя, особистий приклад учителя, різні види наочності тощо).
Формування пізнавального інтересу учнів на уроці	створення проблемних ситуацій, спортивні ігри, навчальні дискусії, ефект здивування, емоційність тощо.
Реалізація на уроці основних складових виховання	(розумового, морального, фізичного, трудового, естетичного, екологічного, правового).
Раціональність та ефективність методів і прийомів контролю результатів оволодіння навчальним матеріалом	(педагогічне спостереження, контрольні випробування, тестова перевірка, практична перевірка тощо).
Обгрунтоване та мотивоване оцінювання навчальної діяльності учнів	(відповідно до критеріїв оцінювання з навчального предмету за 12-бальною системою).
Поведінка вчителя на уроці	вміння організувати навчальну діяльність учнів, забезпечити трудову дисципліну; вміння розподіляти та зосереджувати увагу, діяти у публічній ситуації; вміння активного слухання; комунікативні вміння; володіння педагогічним тактом; володіння педагогічною технікою; культура педагогічного спілкування; толерантність; культура педагогічного мовлення; темп роботи; стиль і тон роботи (жвавий, рішучий, повільний, байдужий); спостережливість, винахідливість, емоційність
Завершення уроку	підсумок уроку, мотивоване виставлення оцінок, повідомлення домашнього завдання, проведення інструктажу щодо його виконання
Результат уроку	досягнення мети; виконання плану уроку; освітнє, виховне, розвивальне значення уроку.

Висновки: _____

Результати педагогічних спостережень: _____

Додаток В

Правила оформлення есе:

1. Текст набирається на комп'ютері (Times New Roman 14, полуторний інтервал).
2. Обсяг роботи – 4000-6000 тисяч знаків (без пробілів) або 3-5 сторінок.

3. На першому аркуші необхідно обов'язково вказати назву есе, прізвище, ім'я й групу автора.

4: Наприкінці роботи необхідно навести список використаної літератури, посилання на веб-сайти та інші джерела інформації.

Також під час оцінювання есе враховується:

- Демонстрація здатності розуміти, оцінювати та встановлювати зв'язки між ключовими моментами проблем та запитань;
- Вміння диференціювати протилежні підходи та моделі, застосовуючи їх до емпіричного матеріалу або дискусії з принципових питань, діапазон інформаційного простору;
- Вміння критично та незалежно оцінити наявні дані, точку зору, позицію, аргументи;
- Демонстрація здатності до застосування аналітичних підходів, моделей;
- Самостійність виконання роботи,
- Наявність у тексті авторської позиції з обраної теми,
- Уміле використання прийомів порівняння й узагальнення для узагальнення взаємозв'язку понять і явищ,
- Дотримання есеїстичного стилю, лексичних і граматичних норм літературної мови

Довідкові матеріали:

Есе - твір-міркування невеликого обсягу з вільною композицією, що виражає індивідуальні міркування студента з конкретного питання, проблеми й свідомо не претендує на повноту й вичерпне трактування теми.

Есе передбачає вираження студентом своєї точки зору, особистої суб'єктивної оцінки предмета міркування, вміння аналізувати, інтерпретувати інформацію, формулювати висновки і давати власну оцінку, дає можливість нестандартного (творчого), оригінального висвітлення матеріалу. Це також вільний стиль з можливими елементами імпровізації. Завданням есе, *на відміну від розповіді*, є інформація або пояснення, а не драматичне зображення або переказ якої-небудь життєвої ситуації. Есе досягає своєї мети за допомогою прямого авторського вислову, для чого не вимагається створення ні вигаданих персонажів, ні сюжету, що пов'язує їх. Це твір, який базується на творчому підході людини до розкриття поставленої в початковому тексті завдання, яке необхідно підтверджувати аргументами і фактами.

Характерною особливістю есе є його *«адресність»*: есе спрямоване на підготовленого читача. Тим самим така «адресність» дозволяє студенту зосередити увагу на розкритті нового змісту. До ознак академічного есе належать *персоналізація, критичність* (головна мета – виразити власну думку, наводячи переконливі аргументи), *точність, ясність, багатство думки, логічність викладу думок, формальність, вживання термінів* замість загальноновживаних слів, наявність *безособових конструкцій, пасивного стану, авторського «я»* замість «ми».

Структура есе.

Побудова есе – це розкриття теми, що засновано на класичній системі доказів.

For & Against Essays

Есе «За і Проти» – в даному типі есе основним завданням стоїть розглянути дві існуючі точки зору. Важливо об'єктивно оцінити обидві позиції і висловити своє розуміння кожної зі сторін.

Структура:

1) Введення (тут важливо охарактеризувати тему, про яку йтиме мова, не висловлюючи свою власну думку).

- 2) Основна частина (тут важливо висловити аргументи «за» та «проти», навести приклади і докази). Рекомендуємо поділити основну частину на два абзаци: один – «за», та один «проти».
- 3) Висновок (в даному розділі ви підводите підсумки і додаєте все вище перелічене).

Opinion Essays

«Особиста думка» – в даному типі есе важливо не лише висловити свою позицію щодо тієї чи іншої проблеми, але й розглянути проблему з різних точок зору, наводячи переконливі аргументи на підтримку своєї думки.

Структура:

- 1) Введення (тут важливо вказати питання, яке розглядатиметься, а також Вашу позицію щодо нього).
- 2) Основна частина (важливо вказати думки, протилежні Вашій, пояснити, чому вони мають право на існування, а також навести аргументи на користь Вашої думки).
- 3) Висновок (в даному розділі Ви ще раз висловлюєте свою точку зору іншими словами).

Solutions to problems

В есе «Вирішення питань» важливо поставити певну глобальну проблему, потім розглянути шляхи її вирішення.

Структура:

- 1) Введення (тут Ви заявляєте про проблему).
- 2) Основна частина (важливо показати можливі шляхи вирішення проблеми і її наслідки).
- 3) Висновок (в даному розділі Ви висловлюєте свою власну думку про вирішення проблеми).

Простір академічної творчості: або як написати есе

Як НЕ слід писати есе

- НЕ вносьте в есе інформацію, яка не підтверджує вашу думку.
- НЕ треба писати особисту біографію, детальні подробиці вашого життя.
- НЕ бійтеся починати спочатку, якщо вже написана робота не відповідає на питання есе.
- НЕ намагайтеся злякати всіх надзвичайним словниковим запасом.
- НЕ використовуйте загальний набір банальних фраз та тверджень.
- НЕ перебільшуйте.
- НЕ будуйте роботу лише на простих реченнях.
- НЕ використовуйте цитати без імені автора.
- НЕ здавайте роботу, не перевіривши її на плагіат